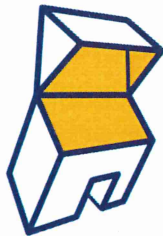

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland
jaarrapport
2025

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

Inhoud

Bestuursverslag

Jaarverslag Raad van Toezicht

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025

Staat van baten en lasten 2025

Toelichting algemeen

Grondslagen

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

BIJLAGEN

Staat van baten en lasten Monumentenwacht

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

Bestuursverslag 2025

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Missie

Erfgoedhuis Zuid-Holland (hierna: Erfgoedhuis) zet zich in voor het behouden, benutten en beleven van het cultureel erfgoed van Zuid-Holland. We versterken het erfgoed en de erfgoedsector door ondersteuning te bieden, door draagvlak te creëren voor beheer en behoud en door het verhaal van Zuid-Holland te vertellen aan alle inwoners en bezoekers van de provincie.

Visie

Wij zijn overtuigd van de kracht van erfgoed als een verbindende factor in onze maatschappij en de kansen die erfgoed biedt voor participatie, innovatie en een duurzaam leefklimaat. Erfgoed is méér dan het behouden waard.

We werken voor en met de mensen die zich overal in onze provincie inzetten om hun eigen en elkaars erfgoed te bewaren, te beschermen en te ontsluiten. Met onze kennis, expertise en netwerken ondersteunen, verbinden en inspireren we Provincie, gemeenten, historische verenigingen, archieven, musea, scholen, monumentenbeheerders, ondernemers en vrijwilligers. Zo dragen we samen zorg voor het rijke erfgoed van Zuid-Holland en zijn inwoners.

Kernwaarden

Erfgoedhuis is een onafhankelijke stichting, *ondersteunend* en *deskundig* op de vele gebieden en functies van erfgoed, en *verbindend* en *relevant* voor de vele betrokken spelers binnen en buiten de erfgoedsector. Vanuit deze kernwaarden fungeren we als ankerpunt binnen het Zuid-Hollandse erfgoedveld.

Doel en werkzaamheden

Het Erfgoedhuis ondersteunt, verbindt en inspireert erfgoedbetrokkenen bij het in stand houden en ontsluiten van cultureel erfgoed in Zuid-Holland. Het zet zijn kennis en expertise onder meer in voor de ondersteuning van het erfgoedbeleid van de Provincie Zuid-Holland (hierna: Provincie). Het Erfgoedhuis zorgt ervoor dat op provinciale schaal monumentale gebouwen, archeologie, collecties, historisch landschap, mobiel erfgoed, immaterieel erfgoed en geschiedenis in Zuid-Holland behouden, benut en beleefd kunnen worden. Het Erfgoedhuis werkt daarbij samen met verwante provinciale organisaties zoals Zuid-Hollands Landschap en Kunstgebouw. Daarnaast maakt zij deel uit van landelijke netwerken zoals OPEN, het netwerk van provinciale erfgoedhuizen, de Vereniging Monumentenwachten Nederland en het Netwerk Steunpunten Cultureel Erfgoed.

Doelgroepen

Het Erfgoedhuis ondersteunt de Provincie, gemeenten, musea, archieven, erfgoedinstellingen en -gemeenschappen, historische verenigingen, scholen, ondernemers, eigenaren en/of beheerders van monumenten en vrijwilligers met interesse voor cultureel erfgoed.

Organisatie

De werkorganisatie van het Erfgoedhuis bestond op 31 december 2025 uit 31 medewerkers (30 fte), te weten:

- Bestuur
- Coördinatorenteam met drie leden: kennis, bedrijfsvoering en business development
- Adviseurs
- Monumentenwachters
- Ondersteunende diensten (secretariaat, planner, P&O, communicatie)

Juridische entiteit

Erfgoedhuis is een stichting die het raad-van-toezichtmodel hanteert. Erfgoedhuis heeft een ANBI-status (RSINummer 808091074).

Bezoldigingsbeleid

Erfgoedhuis valt onder de Wet Normering Topinkomens (WTN). De beloning aan bestuurder en leden van de raad van toezicht voldoet aan de WNT-norm.

Statutaire naam, rechtsvorm, vestigingsplaats

De statutaire naam luidt Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland. De stichting is opgericht op 27 mei 1999 en is statutair gevestigd te Delft. Vanaf 28 februari 2005 houdt de stichting kantoor aan de Oude Delft 116 te Delft.

Governance Code Cultuur

Erfgoedhuis past de acht principes van de Governance Code Cultuur toe. In navolging van de code worden meerjarenbeleidsplannen, jaarplannen en jaarverslagen vastgesteld door de raad van toezicht en op de website geplaatst. Nevenactiviteiten van bestuurder en toezichthouders worden jaarlijks bijgewerkt en getoetst op mogelijke belangenverstrengeling. Het bestuur geeft zorgvuldige en verantwoordelijke leiding aan de organisatie. De organisatiestructuur en financiële inrichting, alsmede de scheiding van taken tussen bestuur en raad is geborgd binnen het reglement bestuur en toezicht. Medewerkers kunnen vermoedens van misstanden of onregelmatigheden zonder risico melden bij een externe vertrouwenspersoon.

De raad van toezicht houdt actief toezicht, bewaakt de maatschappelijke doelstelling en de continuïteit van de organisatie en biedt tegelijkertijd zoveel mogelijk ruimte aan de verantwoordelijken binnen de stichting voor de vormgeving van de inhoudelijke programmering. De

raad handelt integer en professioneel in haar toezicht en advies en houdt periodiek zelfevaluaties. De raad van toezicht bestaat uit vijf leden die op basis van een vooraf opgestelde profielschets zijn gekozen. Hierbij is gelet op een spreiding van expertises en achtergronden. Er is een getrappt rooster van aftreden om te voorkomen dat te veel leden tegelijkertijd aftreden zonder herbenoembaar te zijn. De raad wijst bovendien de externe accountant aan en waarborgt de deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid in zijn samenstelling. Het accountantskantoor werd in 2025 na vijf jaar dienst herbenoemd.

Fair Practice Code Cultuur

Erfgoedhuis volgt de Fair Practice Code. Deze code wordt als uitgangspunt genomen bij de inrichting van onze kernactiviteiten. Bij goed functioneren krijgen nieuwe medewerkers na één jaar een vast contract. Stagiairs ontvangen een vergoeding volgens de landelijke richtlijn van 700 euro per maand voor alle opleidingsniveaus. Voor niet-structurele werkzaamheden maken we in voorkomende gevallen gebruik van inhuur derden. Betreft dit een zelfstandige zonder personeel, dan stellen we een opdrachtovereenkomst op, inclusief afspraken over (marktconforme) bezoldiging, beeldrecht en/of intellectueel eigendom. Met een klein aantal zelfstandigen zoals fotograaf, videomaker en vormgever, is een raamovereenkomst afgesloten omdat zij op regelmatige basis ingehuurd worden. Bij het Erfgoedhuis zijn geen onbetaalde krachten werkzaam.

Code Diversiteit & Inclusie

Diversiteit en inclusie proberen wij op meerdere vlakken uit: in de samenstelling van ons eigen team, in onze programmering, bij het bereiken van nieuwe doelgroepen en in onze samenwerking met nieuwe partners. Ons werk op het terrein van immaterieel erfgoed geeft hiertoe goede mogelijkheden. Toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning is een belangrijk aspect van ons werk. Al onze activiteiten zijn daarom gratis en iedereen is welkom. Dit werkt ook door in onze (online) communicatie. We voldoen aan de criteria van de wetgeving WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines). Ons kantoorpand is fysiek toegankelijk voor mensen met een beperking. In onze organisatie wordt van de medewerkers verwacht dat zij inclusief denken en dit ook toepassen in het dagelijks werk. We bieden cursussen aan om dit thema breed te bevorderen. Een aantal medewerkers maakt bovendien deel uit van een netwerk van professionals rond diversiteit en inclusie binnen de erfgoedhuizen en deelt kennis en inspirerende voorbeelden met elkaar. Ook sturen wij actief aan op een balans in ons team en onze raad van toezicht met betrekking tot gender, leeftijd, geaardheid, etnische diversiteit en fysieke beperkingen.

Duurzaamheid

Erfgoedhuis is bewust en verantwoord bezig met betrekking tot duurzaamheid en klimaat-aanpassingen. OV-vervoer wordt gestimuleerd, kantoormedewerkers hebben beschikking over een deelauto en er is een fietsenplan waar veel gebruik van wordt gemaakt. Een aantal van de monumentenwachters heeft inmiddels de overstap naar een elektrische bus gemaakt.

Kantoorbenodigdheden kopen we zoveel mogelijk lokaal in. Catering wordt vegetarisch besteld en daarbij letten we scherp op eventuele voedselverspilling. Zowel intern als extern zetten we in op bewustwording met betrekking tot onze digitale foodprint en economische energiegebruik. Medio 2025 is het dak van ons kantoorpand geïsoleerd en van zonnepanelen voorzien en wordt het pand duurzaam verwarmd met een warmtepomp.

Bestuur

drs. M.C.E. (Marielle) Hendriks (1 fte)

De nevenfuncties van de bestuurder zijn [hier](#) online te raadplegen.

Beknopt jaarbericht

Activiteiten

In 2025 organiseerde het Erfgoedhuis meer bijeenkomsten en projecten dan ooit. Het bereikte daarmee een record aantal deelnemers, met zowel vertrouwde als veel nieuwe gezichten. Een van de hoogtepunten: onze jaarlijkse Erfgoeddag met als thema *Verken de grenzen*. Wat willen en kunnen we als erfgoed beschouwen? Wie bepaalt dit? Het werd een dynamisch samenzijn in de mooie Sint Janskerk in de binnenstad van Gouda.

Bijzondere vermelding verdient onze deelname aan het landelijke programma *Veilig erfgoed*. Erfgoedhuizen worden mogelijk *point of contacts* voor de veiligheidsregio's bij een crisissituatie. Extra in de spotlights stond het agrarisch erfgoed met onder meer de oprichting van een ervenconsulentschap samen met Zuid-Hollands Landschap en een bijeenkomst over het digitaliseren van agrarische collecties. In het kader van de aandacht voor koloniaal erfgoed werd er een lesprogramma over het koloniale verleden van een voormalige buitenplaats in Sassenheim ontwikkeld en een bijeenkomst georganiseerd over koloniaal erfgoed op Wikipedia. Verder verscheen er weer een mooie *Archeologische Kroniek*, dit keer vergezeld van vlogs om ook een jonger publiek te bereiken, beleefde de documentaire *Doornroosje: de tijd als vriend* zijn première in de Vlaardingse bioscoop VUE en maakten we voor het eerst een podcast, *Spreek de streek*, met aandacht voor de vele dialecten binnen onze provincie.

Het Provinciaal Steunpunt Cultureel Erfgoed draaide zijn eerste volledige jaar in de nieuwe regionale structuur, met succesvolle regiobijeenkomsten en hechte samenwerking met gemeenten, Provincie en landelijke partners als de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Naast de reguliere inspecties en overige bouwkundige adviezen organiseerde de Monumentenwacht voor het eerst informatiebijeenkomsten in verschillende gemeenten over onderhoud, subsidies en verduurzaming voor monumenteneigenaren. Het waren drukbezochte avonden.

Zie hier voor een beknopt [Jaaroverzicht 2025](#) op onze website, en zie [hier](#) voor het uitgebreide inhoudelijke jaarverslag 2025.

Provinciaal erfgoedbeleid

Voorjaar 2025 organiseerde het Erfgoedhuis een erfgoedexpeditie voor Statenleden en fractievertegenwoordigers. Drie voorbeeldprojecten werden bezocht waarin erfgoed een sleutelrol speelt bij grote ruimtelijke opgaven, gefinancierd vanuit gemeenten en de landelijke Erfgoeddeal: een klimaatbestendige binnenstad zonder hittestress in Leiden, het tegengaan van verdroging van landgoed Calorama in Noordwijk en gebiedsontwikkeling van de Noordrand in Wassenaar waarin agrarisch gebruik, natuur- en waterkwaliteit, biodiversiteit en erfgoedbehoud samenkomen. Het was een geslaagde ochtend waarin we met eigen ogen zagen hoe erfgoedinzet kan bijdragen aan complexe ruimtelijke opgaven.

Zomer 2025 heeft de Provincie zijn cultuur- en erfgoedbeleid vernieuwd. In aanloop daarnaar heeft de Provincie erfgoed- en cultuurspecialisten uit heel Nederland geconsulteerd. Dit resulteerde in het *Beleidsperspectief erfgoed en cultuur*, waarin gekozen is voor een brede definitie van erfgoed die goed aanhaakt bij actuele ontwikkelingen, zoals het Verdrag van Faro, immaterieel erfgoed en digitalisering. Naast staand beleid voor monumentenbeheer en behoud, archeologie en erfgoedlijnen, omarmt de Provincie ook nieuwe beleidsthema's als Post65-monumenten, maritiem erfgoed, klimaat en verduurzaming en immaterieel erfgoed, waaronder ambachten. Ook zet de Provincie in op provinciale erfgoeddeals. Er is daarbij ruimte voor versterking van ons Steunpunt Cultureel Erfgoed, dat de Zuid-Hollandse gemeenten met hun erfgoedbeleid vooruit helpt. De Provincie spreekt met dit beleidsstuk duidelijk uit het Erfgoedhuis als een kundige en belangrijke partner te zien bij de provinciale erfgoedopgaven. Vanuit onze ondersteunende rol binnen het Zuid-Hollandse erfgoedveld willen wij deze provinciale ambities graag helpen realiseren in de komende jaren.

Zuid-Hollandse erfgoedinbreng

Erfgoedhuis zet zich al jaren stevig in voor verdere professionalisering van de eigen organisatie en het werkveld waar het deel van uitmaakt. Naast de volgens jaarplan uitgevoerde boekjaarwerkzaamheden, participeren onze mensen ook actief binnen landelijke netwerken en overige (onderzoeks)gremia, zoals bij het programma *Erfgoed & Overheid*. Daarin wordt met hulp van ons Steunpunt in kaart gebracht welke knelpunten zich voordoen bij erfgoedinzet door lokale overheden. Ook vanuit het landelijk netwerk OPEN, het netwerk Digitaal Erfgoed, het Netwerk Steunpunten Cultureel Erfgoed, de Taskforce Veilig Erfgoed, de Faro Uitvoeringsagenda, het Netwerk Levend Erfgoed en de vakgroep Landelijke Museumconsulenten wordt vaak een beroep gedaan op de kennis en expertise uit Zuid-Holland. Onze inbreng draagt zodoende bij aan verdieping van erfgoedkennis, versterking van het netwerk en daarmee aan een betere verankering van erfgoed in beleid en praktijk.

Personele wijzigingen

Was het team in 2024 voor het eerst op volle sterkte, in 2025 deden zich de nodige wisselingen in het personeelsbestand voor. Marloes Stofferis zette haar coördinatorwerkzaamheden voor het OPEN-

netwerk met ingang van het nieuwe jaar voort bij de nieuwe stichting OPEN. Mariëlla Beukers kreeg een vaste aanstelling als coördinator van het interprovinciale Limesnetwerk bij de Provincie Utrecht. Coördinator kennis Onno Helleman en monumentenwachter Jos van Leeuwen gingen met pensioen; monumentenwachter Esther Eenhuizen koos voor een nieuwe werkomgeving. Senior adviseur gemeenten en religieus erfgoed Floor Vierenhalm verliet ons aan het eind van het jaar vanwege een verhuizing. Senior adviseur Nick Warmerdam volgde Onno Helleman per mei op als coördinator kennis, en Romy van Drunen kwam het Steunpuntteam per september versterken. Bij de Monumentenwacht verwelkomden we Arnold in 't Veld en Jordi Kuijt.

Financiën

Boekjaarsubsidie

Het werk van het Erfgoedhuis wordt in belangrijke mate financieel mogelijk gemaakt dankzij een boekjaarsubsidie van de Provincie. De provinciale subsidie voor het Erfgoedhuis in 2025 bedroeg 2.347.318 euro, oftewel 59 procent van de totale inkomsten. Daarvan was 156.566 euro specifiek bestemd ter ondersteuning van de exploitatie van de Monumentenwacht.

Overige inkomsten

Naast de gesubsidieerde activiteiten verrichtten Erfgoedhuis en Monumentenwacht betaalde opdrachten voor rijk, provincie, gemeenten, bedrijven, instellingen en particulieren. In 2025 bedroeg de omzet voor de Monumentenwacht 1.083.684 euro en de opbrengsten uit overige projecten 564.720 euro. Samen goed voor 41 procent van de totale inkomsten. Opdrachtwerk werd verricht op de volgende onderdelen: bouwkundige (duurzaamheids)inspecties, aankoopkeuringen, begeleiding van restauraties en renovaties, advies over vergunningen, meerjarenonderhoudsplannen, subsidies en verduurzaming, cultuurhistorische effectrapportages, bouwhistorisch onderzoek, museumaudits en overige erfgoedprojecten.

Wij ontvingen rijksbijdragen, waarvan een deel via penvoerderschap van stichting OPEN, voor onze datawerkplaats, voor erfgoedparticipatiecoaching, jongerenparticipatie en erfgoed, verborgen (oral history) verhalen en voor ondersteuning aan vrijwilligers en immaterieel-erfgoedgemeenschappen. Ook ontvingen we incidentele projectgelden van diverse publieke en particuliere fondsen zoals het Fonds1818, Fonds Schiedam Vlaardingen, Fonds Dynamo en het Cultuurfonds. Deze opdrachten zijn bedrijfsmatig gescheiden van de kernactiviteiten.

Financiële beschouwing

Dit verslag geeft een toelichting op de jaarrekening 2025 en daarmee op de financiële gang van zaken in 2025. Het was een productief jaar waarin veel tot stand werd gebracht. Dit liep zo goed als conform begroting. De totale baten waren 3.995.722 euro. De totale lasten kwamen neer op 3.916.556 euro. Het boekjaar 2025 werd afgesloten met een exploitatieresultaat van +115.103 euro

(3 procent van de omzet). Hieronder worden de opvallendste verschillen tussen de begrote en gerealiseerde kosten per post toegelicht.

Baten

Opbrengsten projecten

Er is een hogere omzet gerealiseerd dan begroot op de posten omzet opdrachten [+24.000 euro] en subsidies en bijdragen projecten [+44.000 euro]. Dit kwam doordat er gedurende het jaar diverse nieuwe projecten op ons pad kwamen, die wij vooraf niet hadden voorzien.

Lasten

Personeelslasten

De personeelslasten vielen met name iets hoger uit vanwege meer salariskosten [+10.000 euro] en meer scholingskosten dan voorzien [+20.000 euro]. Dit past in het actieve beleid van de stichting om te investeren in haar personeel.

Activiteitenlasten

Deze post viel lager uit doordat er gedurende het boekjaar weinig langdurige vacatures uitstonden en derhalve meer activiteiten met inzet van het eigen team konden worden gerealiseerd in plaats van met duurdere inhuur derden. Dit zorgde voor een meevaller [+55.000 euro].

Rentebaten

De rentebaten vielen hoger uit dan begroot omdat er halverwege het jaar een deposito tegen een hogere rente kon worden afgesloten dan verwacht [+18.000 euro].

Resultaat en bestemmingsreserves

De organisatieontwikkelingen in 2025 hebben geleid tot een exploitatieresultaat van +115.000 euro. Hiervan is een deel toegevoegd aan de bestemmingsreserves Ziekteverzuim [per saldo +130.000 euro] en Provincie Zuid-Holland [per saldo +93.000 euro]. Daarnaast zijn er bedragen onttrokken aan de bestemmingsreserves Materiaalbudget [-29.000 euro] en Monumentenwacht [-3.000 euro]. De algemene reserve is afgenomen [-76.000 euro].

Toekomstverwachting

De huidige financiële en organisatorische situatie van het Erfgoedhuis geven vertrouwen in de positie en positionering van het Erfgoedhuis op de korte en middellange termijn. De organisatie staat stevig op de (landelijke) kaart, is financieel gezond en sluit met zijn strategische agenda goed aan bij beleidsontwikkelingen vanuit het rijk zoals de Faro uitvoeringsagenda (vanuit OPEN) en het programma *Erfgoed & Overheid* (vanuit ons Steunpunt) ter versterking van het gemeentelijke erfgoedbeleid.

Ons werk verbinden we met actuele maatschappelijke vraagstukken zoals burgerschap, koloniaal verleden, veilig (digitaal) erfgoed, verduurzamen van monumenten, en met innovatieve programma's zoals *Sprekend Erfgoed*, waarin nieuwe Nederlanders taalonderwijs krijgen in een museale omgeving. Dit programma krijgt naar verwachting navolging in zeven provincies.

In de komende jaren willen we - met aanvullende steun van de Provincie en in samenwerking met onze provinciale zusterorganisatie Kunstgebouw – vanuit onze ondersteuningsfunctie nog meer verbinding leggen tussen erfgoed en sociaal domein, bijvoorbeeld rondom brede welvaart. Dat hier een rol voor ons ligt, werd bevestigd door GLAMMONS (GLAM's + commons: galleries, libraries, archives and museums), het Europese Horizon onderzoeksproject dat de maatschappelijke impact van ons innovatieve participatiewerk in kaart bracht. Daaruit bleek onder meer dat organisaties als het Erfgoedhuis – met voldoende institutionele verankering, maar ook met ruimte voor innovatieve ontwikkelkracht - ideaal gepositioneerd zijn als *agents of change* binnen het maatschappelijke middenveld. Om de maatschappelijke impact van ons werk preciezer in kaart te brengen, willen we ons in de komende jaren richten op impactonderzoek van de eigen organisatie.

Richting gemeenten is onze inzet vooral gericht op het versterken en verbreden van (bestaand) erfgoedbeleid. Overal zijn in 2026 nieuwe colleges aangetreden. Dit biedt kansen voor ons Steunpunt om het lokale bestuur van meet af aan mee te nemen in een integraal erfgoedbeleid, met aandacht voor een gezonde leefomgeving en de sociale werking van erfgoed, in lijn met het Verdrag van Faro. Dit past ook in de verwachtingen van de Provincie in zijn nieuwe *Beleidsperspectief erfgoed en cultuur*, waarin extra inzet vanuit het Erfgoedhuis op bijvoorbeeld immaterieel erfgoed, digitalisering, en erfgoedvrijwilligers- en erfgoedparticipatie-ondersteuning gewenst is. Willen we hier duurzaam mee aan de slag, dan is een bredere financiële ondersteuning in de komende jaren wel nodig. Daarover zijn we in constructief gesprek met de Provincie, zonder wie wij immers ons werk niet zouden kunnen doen.

Een voor ons werk belangrijke landelijke ontwikkeling betreft de ratificatie van het Verdrag van Faro naar verwachting medio 2027 door de Tweede en Eerste Kamer. Vooruitlopend hierop werkt de rijksoverheid momenteel aan een *Uitvoeringsagenda Faro*. Naar verwachting gaan erfgoedhuizen bij de ondersteuning van erfgoedgemeenschappen en -beoefenaars een belangrijke rol spelen. Zij positioneren zich hiermee als interprovinciale ondersteuningspartner voor erfgoedparticipatie voor zowel het ministerie van OCW als de eigen provincies en gemeenten. Dit is als zodanig ook benoemd in de *Bestuurlijke Afspraken Cultuurbeoefening 2025-2028* tussen rijk, provincies en gemeenten.

Deze ontwikkelingen sluiten naadloos aan op de ambities van de gezamenlijke erfgoedhuizen zoals verwoord in de [OPEN Erfgoedstrategie 2029](#), die zomer 2025 verscheen. Daarin wordt vooruit gekeken naar een structurele landelijke borging van ons werk via interprovinciale verbondenheid.

Ons Erfgoedhuis wordt daarmee naar verwachting een onmisbare schakel in het landelijke, provinciale én het gemeentelijke erfgoeddomein.

Risicoanalyse

In het verlengde van bovenstaande verwachtingen, zien we een aantal interne ontwikkelingen die impact kunnen hebben op het Erfgoedhuis en die het komende jaar mogelijk risico's met zich meebrengen voor de positie van het Erfgoedhuis. Het bestuur onderkent deze risico's en probeert deze door goed bestuur tot een aanvaardbaar niveau te reduceren. Daarbij zij opgemerkt dat wij ontwrichtende geopolitieke en technologische ontwikkelingen op de voet volgen en wij ons dagelijks rekenschap geven van de impact ervan op onze bedrijfsvoering. Dichter bij huis ziet het bestuur de volgende risico's:

1. STRATEGISCH: Landelijke voortrekkersrol als integraal Erfgoedhuis

De afgelopen jaren is er mede door het Erfgoedhuis hard gewerkt aan een landelijk dekkende ondersteuningstructuur voor erfgoedparticipatie. Met de ratificatie van het Verdrag van Faro in zicht en in het verlengde daarvan structureel rijksbeleid met ingang van 2029 (of eerder) via de *Uitvoeringsagenda Faro*, is het zaak dat ook andere overheden actief beleid op dit vlak ontwikkelen en middelen hiervoor vrij maken. Vooralsnog staan alle lichten hiervoor in de Provincie op groen. Voor een goede boring van ondersteuning van erfgoedparticipatie is brede verankering echter in alle provincies en op alle overheidslagen van belang. Zuid-Holland heeft binnen dit proces zowel beleidsmatig als in de uitvoering een belangrijke voortrekkersrol, die het nodige vraagt van onze organisatie. We zijn ons hiervan bewust en houden de balans tussen onze inzet voor de eigen provincie en landelijk goed in de gaten.

2. FINANCIËEL: Inflatie en indexatie

Voor een kennisintensieve organisatie als het Erfgoedhuis zijn de personeelslasten de zwaarstwegende kostenpost op jaarbasis. Salarisverhogingen hebben dan ook grote impact op de financiën. De recent afgesloten cao-onderhandelingen voorzien in een salarisstijging van ruim 7 procent tussen 1 juli 2026 en 1 juli 2028. Onze belangrijkste inkomstenbron is de provinciale boekjaarsubsidie. Deze is met 1,9 procent geïndexeerd voor 2026. Vooralsnog vangen wij het ontstane verschil op door onze integrale kostprijzen en ons commerciële tarief jaarlijks te indexeren. Gevolg is wel dat wanneer subsidies structureel achterblijven bij reële kostenstijgingen, wij steeds minder boekjaaruren kunnen inzetten vanuit de beschikbare provinciale middelen. Met de Provincie zijn we hierover wel in gesprek.

3. FINANCIËEL: Energiekosten

Hoewel ons kantoorpand in de zomer van 2025 dakisolatie heeft gekregen waardoor het gebouw verwarmd wordt via een hybride warmtepompsysteem met zonnepanelen, verwachten we een mogelijke verhoging van onze energierekening vanwege onrust op de

wereldenergiemarkt en omdat de salderingsregeling met ingang van volgend jaar wordt afgeschaft. Reden temeer om een bewust energiebeleid te blijven propaganderen richting alle huurders van het Meisjeshuis.

4. ORGANISATORISCH: **Span of control van het team**

Eind 2018 werd onder de net aangetreden directeur-bestuurder ingezet op een nieuwe koers voor het Erfgoedhuis met een horizontale organisatiestructuur en een klein team van drie coördinatoren. Adviseurs gingen projectmatig werken, waarbij naast inhoudelijke kennis een grote mate van zelfstandigheid en allround kwaliteiten zoals proactief handelen en budgetbewaking vereist werden. In de afgelopen zeven jaar is het aantal fte binnen het Erfgoedhuis echter met bijna een kwart toegenomen, en we zijn nog steeds licht aan het groeien, waardoor het gekozen bedrijfsmodel na zeven jaar aan enige herziening toe is. Idealiter blijven we daarbij wel weg van een al te zwaar opgetuigde managementlaag.

Ondertekening van de jaarrekening

De jaarrekening is aldus opgemaakt door het bestuur

Delft, 24 juni 2026

Drs. M.C.E. (Marielle) Hendriks
Bestuurder stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Jaarverslag Raad van Toezicht 2025

De Raad van Toezicht is het toezichthoudend orgaan van het Erfgoedhuis. De Raad baseert zich in zijn handelen op de statuten van de stichting, op de Governance Code Cultuur 2019 en op de in 2022 geformuleerde eigen toezichtvisie. Daarin definieert de Raad voor zichzelf een viertal rollen:

- i. *Toezichthouder* – de Raad vervult haar toezichthoudende rol met aandacht voor de maatschappelijke doelstelling, de strategie, identiteit en continuïteit, de verhouding met publieke en private financiers, de dialoog met de interne en externe belanghebbenden, de naleving van de wet- en regelgeving, de bedrijfsvoering, het risicobeheer en het zakelijk beleid.
- ii. *Adviseur* – de Raad wil voor de bestuurder een proactieve, relevante en uitnodigende gesprekspartner zijn, gericht op de doelstelling van het Erfgoedhuis. Anticiperend en reflecterend, informerend, aan de voorkant meedenkend, uitdagend om breder en verder te kijken en handelen, positief-kritisch volgend, gevraagd en ongevraagd, als klankbord voor lastige situaties, strategische dilemma's, en relevante vraagstukken uit de samenleving.
- iii. *Werkgever* – de Raad ziet het als een voorname taak om een goed werkgever te zijn voor de bestuurder, kritisch vanuit vertrouwen, met zorg voor werving, functioneren en ontwikkeling, samenwerking en als klankbord in strategische vraagstukken en moeilijke kwesties, en bij afscheid.
- iv. *Ambassadeur* – de Raad is ook vertegenwoordiger en ambassadeur van het Erfgoedhuis en de publieke taak, met allereerst een interne rol, waarbij de Raad samen met de bestuurder, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, zorgt voor een cultuur van openheid en aanspreekbaarheid. Extern, in het contact met stakeholders en publieke en private financiers van de organisatie, is de bestuurder het boegbeeld van de organisatie en acteert de Raad van Toezicht in de tweede lijn.

Samenstelling

De Raad van Toezicht telt vijf leden die ieder maximaal twee termijnen van telkens vier jaar dienen. In de vergadering van 5 maart 2025 werd Chris van Koppen herbenoemd als voorzitter voor een tweede (en dus laatste) termijn.

Per 31 december 2025 was de samenstelling van de Raad van Toezicht als volgt:

- dr. Chris van Koppen, voorzitter (oud directeur-bestuurder Kunstloc Brabant) (sinds 1 juni 2021)
- mr. drs. Theo Edel RA RC, lid (clustermanager Functioneel Finance TU Delft) (sinds 1 januari 2020)
- dr. Vijay Gangadin MBA, vicevoorzitter (voorzitter partnerraad strategisch adviesbureau AethiQs) (sinds 1 januari 2024)

- Irma Wooning MA (concerndirecteur fysiek domein gemeente Alphen aan den Rijn) (sinds 1 april 2024)
- Lotte Ravenhorst (eigenaar adviesbureau Ravenhorst Advies en Strategie) (sinds 1 april 2024)

Gezien de omvang van de Raad wordt niet in commissies gewerkt maar met portefeuilles (werkgeverschap, financiën, personeel en governance) en aandachtgebieden (museumveld, erfgoed en fysieke omgeving, gemeenten en Provincie, diversiteit en inclusie, educatie). Binnen de Raad is voorzitter Chris van Koppen eerstverantwoordelijke voor governance, treden voorzitter Chris van Koppen en vicevoorzitter Vijay Gangadin op als remuneratiecommissie, is Theo Edel eerste aanspreekpunt als het over financiën gaat en is Lotte Ravenhorst eerste aanspreekpunt voor personeelsleden die contact zoeken met de Raad.

De nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht zijn [hier](#) online te raadplegen.

Vergadercyclus

De Raad van Toezicht kwam gedurende het jaar vier keer bijeen in het kader van reguliere vergaderingen. Daarbij werd de vaste beleidscyclus gevolgd. Traditiegetrouw vergaderde de Raad één keer op een externe locatie: dit maal in maart, in het Jenevermuseum in Schiedam

Op 11 juni bespraken de Theo Edel en Chris van Koppen de bevindingen van de accountant bij de controle van de jaarcijfers met Mohammed Belkadi van het accountantskantoor Dubois+co uit Amsterdam, waarna de voltallige Raad in de vergadering van 18 juni jaarverslag en jaarrekening goedkeurde en decharge verleende aan de bestuurder. In die vergadering werd ook besloten de controle-opdracht aan Dubois+co te verlengen. Daarbij werd afgesproken dat in het vervolg leden van de Raad van Toezicht (Theo Edel en Vijay Gangadin) aansluiten bij het gesprek met de bestuurder en de administrateur ter afsluiting van de interim-controle.

In september lagen jaarplan en jaarbegroting 2026 voor. Conform het eind 2020 met de Provincie overeengekomen Afsprakenkader vormen ze de concrete invulling op jaarbasis van de in maart 2023 door de Raad vastgestelde meerjarenbeleidsstrategie 2023-2030 *Verder met erfgoed*.

Daarnaast sprak de Raad met de directeur-bestuurder onder meer over de bestuurlijke afspraken tussen Rijk, IPO en VNG inzake cultuurbeoefening, over de taskforce veilig erfgoed, over de ontwikkelingen rond OPEN, het landelijk samenwerkingsverband van provinciale erfgoedhuizen, over de digitale strategie van het Erfgoedhuis en uiteraard over de arbeidsvoorwaardenregeling en het huishoudelijk reglement.

Verrijkend onderdeel van de vergaderingen waren de inhoudelijke bijdragen die medewerkers van het Erfgoedhuis gaven over ontwikkelingen in het erfgoedveld: Iris Brandts over erfgoededucatie (5 maart), Annemieke Kneppers over de Monumentenwacht (18 juni), Ellen Steendam over weerbaar erfgoed (24 september) en Nick Warmerdam over lopende samenwerkingen met erfgoedopleidingen (17 december).

Bijzondere aandacht had de Raad voor het *Beleidsperspectief Erfgoed en Cultuur 2025-2030*, de nieuwe Zuid-Hollandse cultuurnota, die in het najaar aan Provinciale Staten werd voorgelegd. De Raad was enthousiast over de ambities zoals ze in de nota werden geformuleerd en constateerde met genoegen dat waar het het erfgoedbeleid betrof de Provincie aansluiting zocht bij de meerjarenbeleidsstrategie van het Erfgoedhuis. Ze toonde zich echter verrast en bezorgd over de financiële paragraaf van het *Beleidsperspectief*, die losgezongen leek van de rest van de nota en waarin in ieder geval geen rekening was gehouden met de eerder in de nota geformuleerde ambities en het grotere beroep dat de Provincie daarbij aankondigde te gaan doen op de expertise en de uitvoeringscapaciteit van het Erfgoedhuis. Het leidde ertoe dat de Raad in de maanden daarna kritisch de totstandkoming volgde van het afsprakenkader tussen de Provincie en de provinciale organisaties, waaronder het Erfgoedhuis, die geacht worden een cruciale rol te spelen bij de realisatie van de in het *Beleidsperspectief* geformuleerde ambities. Voor de Raad was en is van wezenlijk belang dat in dit afsprakenkader een route wordt geschetst waarlangs ambities en financiën met elkaar in evenwicht worden gebracht.

Zelfevaluatie

De jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad vond op 17 december 2025 plaats, dit jaar onder eigen regie en in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. De Raad keek terug op de in 2024 gemaakte afspraken, besprak de recente ontwikkelingen in het denken over de governance van culturele instellingen en boog zich over de in 2022 door de toenmalige Raad geformuleerde toezichtvisie. Geconstateerd werd dat de huidige toezichtvisie te algemeen en onvoldoende duidelijk maakt wat de Raad specifiek beoogt. Afsproken werd dat de in 2024 tot de Raad toegetreden leden – Vijay Gangadin, Lotte Ravenhorst en Irma Wooning – zich in samenspraak met de bestuurder in de loop van 2026 buigen over de toezichtvisie en met een advies naar de Raad komen.

Werkgeverschap

Onder meer ter voorbereiding op het jaargesprek had de voltallige Raad van Toezicht op 17 december een gesprek met de Personeelsvertegenwoordiging. Voorzitter en vicevoorzitter voerden op 18 december het reguliere jaargesprek met de directeur-bestuurder. Voorzitter en directeur-bestuurder spraken elkaar voorts regelmatig (in beginsel wekelijks) over de lopende zaken.

Bezoldiging

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding waarvan de hoogte gelijk is aan die van de jaarlijks door de Belastingdienst vast te stellen vrijwilligersvergoeding. De voorzitter ontvangt additioneel een toeslag van 50 procent. Leden van de Raad van Toezicht kunnen daarnaast onkosten declareren voor zover die zijn gemaakt in het kader van hun toezichthoudende rol.

NVTC

Erfgoedhuis is lid van de Nederlandse Vereniging Toezicht Cultuur. Voorzitter Chris van Koppen woonde namens de Raad van Toezicht in december de jaarvergadering van de NVTC in Rotterdam bij en eerder, in november het congres van Cultuur+Ondernemen in Utrecht. Beide bijeenkomsten stonden in het teken van het advies van de Raad voor Cultuur over de governance van culturele instellingen, *Toezicht in de culturele sector: een kunst apart*, en de voor 2026 aangekondigde herziening van de Governance Code Cultuur. Voor het Erfgoedhuis van belang, niet alleen voor de inrichting van de eigen governance, maar ook voor de consequenties die een nieuwe code heeft voor de (veelal kleine) instellingen in het erfgoedveld.

De Raad van Toezicht ervaart het Erfgoedhuis als een dynamische en zichzelf voortdurend vernieuwende organisatie, die, met dank aan de financiële ondersteuning door de Provincie, een centrale rol speelt in de ondersteuning van het Zuid-Hollandse erfgoedveld. De Raad ziet in het *Beleidsperspectief Erfgoed en Cultuur 2025-2030* een bevestiging van het provinciale vertrouwen in de expertise en de uitvoeringscapaciteit van het Erfgoedhuis. De Raad deelt dat vertrouwen. Tegelijkertijd verwacht de Raad van de Provincie dat zij in lijn daarmee de middelen weet te vinden die het Erfgoedhuis in staat stellen de rol te spelen die het *Beleidsperspectief* voor het Erfgoedhuis schetst.

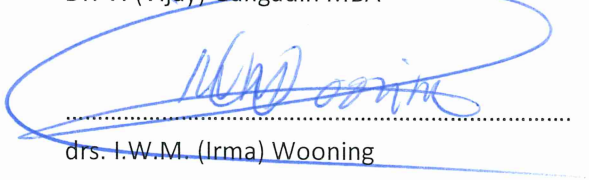
Ondertekening van het jaarverslag van de raad van toezicht

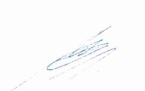
Het jaarverslag is aldus opgemaakt door de raad van toezicht

Delft, 24 juni 2026

.....
Dr. C.A.J. (Chris) van Koppen, voorzitter

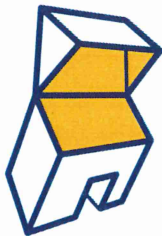

.....
Dr. V. (Vijay) Gangadin MBA

.....
drs. I.W.M. (Irma) Wooning

.....
Mr. drs. T.C. (Theo) Edel

.....
L.A.C. (Lotte) Ravenhorst

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland
jaarrekening
2025

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

Jaarrekening 2025

1

BEGROTING 2026 (bedragen in EUR)

BATEN

Exploitatiebijdragen	2.391.917
Opbrengsten Monumentenwacht	1.139.000
Opbrengsten projecten	500.000
	<hr/>
totaal BATEN	<u>4.030.917</u>

LASTEN

Personeelskosten	2.900.000
Kosten Monumentenwacht	170.000
Activiteitenlasten	575.000
Huisvestingskosten	170.000
Algemene beheerlasten	249.917
Afschrijvingen	6.000
	<hr/>
totaal LASTEN	<u>4.070.917</u>

Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-40.000
Rentebaten	40.000
	<hr/>

RESULTAAT	<u>0</u>
------------------	-----------------

Jaarrekening 2025

2

BALANS PER 31 DECEMBER (na resultaatbestemming, bedragen in EUR)

	REF.	31-12-2025	31-12-2024
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	112.395	16.330
Financiële vaste activa	2	6.500	6.500
		<u>118.895</u>	<u>22.830</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	3	172.590	282.892
Liquide middelen	4	2.329.071	2.281.212
		<u>2.501.661</u>	<u>2.564.104</u>
totaal ACTIVA		<u>2.620.556</u>	<u>2.586.934</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	5	963.986	1.039.892
Bestemmingsreserves	6	1.277.752	1.086.743
		<u>2.241.738</u>	<u>2.126.635</u>
Kortlopende schulden	7	378.818	460.299
totaal PASSIVA		<u>2.620.556</u>	<u>2.586.934</u>

Jaarrekening 2025

3

STAAT VAN BATEN EN LASTEN (bedragen in EUR)

	REF.	2025 realisatie	2025 begroot	2024 realisatie
BATEN				
Exploitatiebijdrage	8	2.347.318	2.347.317	2.263.565
Opbrengsten Monumentenwacht	9	1.083.684	1.075.000	1.054.642
Opbrengsten projecten	10	564.720	500.000	686.867
		<u>3.995.722</u>	<u>3.922.317</u>	<u>4.005.074</u>
LASTEN				
Personeelskosten	11	2.811.199	2.780.000	2.823.119
Kosten Monumentenwacht	12	179.409	170.000	169.660
Activiteitenlasten	13	544.093	600.000	600.318
Huisvestingskosten	14	143.965	145.620	132.743
Algemene beheerlasten	15	235.059	237.197	227.418
Afschrijvingen	16	2.831	7.500	5.517
		<u>3.916.556</u>	<u>3.940.317</u>	<u>3.958.775</u>
totaal LASTEN		<u>3.916.556</u>	<u>3.940.317</u>	<u>3.958.775</u>
Saldo uit gewone bedrijfsvoering		79.166	-18.000	46.299
Rentebaten	17	35.937	18.000	53.516
		<u>115.103</u>	<u>0</u>	<u>99.815</u>
RESULTAAT		<u>115.103</u>	<u>0</u>	<u>99.815</u>

Jaarrekening 2025

4

STAAT VAN BATEN EN LASTEN (vervolg)

	2025 realisatie	2025 begroot	2024 realisatie
RESULTAAT	115.103	0	99.815
Onttrekking bestemmingsreserve PZH Podcast streektaal	0	0	25.000
Onttrekking bestemmingsreserve PZH Onderzoek klimaatrisico's	0	0	40.000
Onttrekking bestemmingsreserve PZH HeriTalks	0	0	10.000
Onttrekking bestemmingsreserve PZH Time Travel Limes	16.669	0	0
Onttrekking BR PZH Publieksvriendelijke Archeologische Kroniek	10.000	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve PZH Extra kosten Erfgoeddag	6.000	0	20.000
Onttrekking bestemmingsreserve subsidie PZH extra projecten	32.669	0	95.000
restant RESULTAAT te verdelen	147.772	0	194.815
Toe te rekenen bestemmingsreserve PZH algemeen 65%	96.052	0	126.630
Resultaatbestemming restant RESULTAAT			
Onttrekking bestemmingsreserve ziekteverzuim	-26.970	0	-52.242
Dotatie bestemmingsreserve ziekteverzuim	157.366	0	158.875
Mutatie bestemmingsreserve materiaalbudget	-28.606	0	-7.024
Mutatie bestemmingsreserve pilot Interieurwacht	0	0	-8.000
Mutatie bestemmingsreserve Monumentenwacht	-3.170	0	10.209
Mutatie bestemmingsreserve PZH	125.058	0	140.375
Mutatie algemene reserve	-75.906	0	-47.378
Totaal	147.772	0	194.815
Specificatie PZH restant deel van de resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsreserve materiaalbudget	-28.606	0	-7.024
Onttrekking bestemmingsreserve pilot Interieurwacht	0	0	-8.000
Mutatie bestemmingsreserve Monumentenwacht pro rata	-400	0	1.278
Mutatie bestemmingsreserve PZH algemeen	125.058	0	140.375
Totaal	96.052	0	126.630

Bedrijfsgegevens

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland gevestigd te Delft, staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41149658.

Bedrijfsactiviteiten

Erfgoedhuis is de ondersteuningsinstelling voor de provincie Zuid-Holland en het Zuid-Hollandse erfgoedveld. Het ondersteunt, verbindt en inspireert erfgoedbetrokkenen bij het in stand houden en ontsluiten van cultureel erfgoed in Zuid-Holland.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving RJK C1.

Begroting

Als begroting is de begroting opgenomen die door de Raad van Toezicht is goedgekeurd en bij de Provincie Zuid-Holland is ingediend in het Jaarplan 2025.

Algemene grondslagen

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de organisatie haar activiteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de stichting.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf de activatiegrens van 10.000 EUR gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur, tenzij fiscaal een wettelijk maximum afschrijvingspercentage van 20% wordt voorgeschreven, en worden berekend op basis van een vast percentage van de kostprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, rekening houdend met eventuele verminderingen voor het risico van oninbaarheid. Deze verminderingen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De delen van het eigen vermogen waarvoor door het bestuur van de stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan worden aangemerkt als bestemmingsreserves.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde. Daarbij wordt een zakelijke rente in aanmerking genomen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde. Daarbij wordt een zakelijke rente in aanmerking genomen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen de totale baten en de totale lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Subsidies en bijdragen

Structurele subsidies worden als baten verantwoord voor zover deze aan het verslagjaar zijn toegekend. Indien incidentele projectsubsidies en -bijdragen in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede bedragen opgenomen onder de kortlopende schulden als subsidieverplichtingen.

Materiële lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personele lasten

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Rente baten

Rente baten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet.

Jaarrekening 2025

8

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

ACTIVA

1. Materiële vaste activa	vervoer- middelen	ICT	inventaris	totaal
<i>Stand per 1 januari</i>				
Investeringen	123.443	24.403	3.181	151.027
Afschrijvingen	-110.191	-22.208	-2.298	-134.697
Boekwaarde	13.252	2.195	883	16.330
<i>Mutaties</i>				
Investeringen	108.929	0	0	108.929
Afgestoten	-44.974	0	0	-44.974
Afschrijvingen	-10.033	-2.195	-636	-12.864
Afschrijvingen afgestoten	44.974	0	0	44.974
Saldo	98.896	-2.195	-636	96.065
<i>Stand per 31 december</i>				
Investeringen	187.398	24.403	3.181	214.982
Cumulatieve afschrijvingen	-75.250	-24.403	-2.934	-102.587
Boekwaarde	112.148	0	247	112.395
Gehanteerde afschrijvingspercentage	12,5-20%	20%	20%	
			31-12-2025	31-12-2024
2. Financiële vaste activa				
Borg huur			6.500	6.500
			31-12-2025	31-12-2024
3. Vorderingen				
Debiteuren			104.638	183.613
Voorziening dubieuze debiteuren			-5.500	-3.061
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen			9.626	21.224
Nog te ontvangen bedragen			48.450	36.198
Vooruitbetaalde kosten			15.376	44.918
			172.590	282.892
4. Liquide middelen				
Liquide middelen			2.329.071	2.281.212
			2.329.071	2.281.212

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar, met uitzondering van een bankgarantie van 39.675 EUR en een deposito ter waarde van 986.000 EUR. De deposito loopt tot en met juli 2026.

Jaarrekening 2025

9

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
5. Algemene reserves		
Stand per 1 januari	1.039.892	1.079.506
Correctie 2022 in vaststellingsbrief PZH 2023	0	2.800
Correctie 2023 in vaststellingsbrief PZH 2023	0	4.964
Mutatie	-75.906	-47.378
	<u>963.986</u>	<u>1.039.892</u>

Er wordt gestreeft naar een weerstandvermogen van minimaal 6 maanden vaste lasten. Momenteel betreft dat een bedrag van 1,6 miljoen EUR. Bovenstaande reserve samen met de reserve ziekteverzuim voldoet hieraan.

6. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve ziekteverzuim

Stand per 1 januari	634.531	527.898
Onttrekking	-26.970	-52.242
Dotatie	157.366	158.875
	<u>764.927</u>	<u>634.531</u>

De kosten van zieke werknemers worden uit deze bestemmingsreserve onttrokken. Er wordt per jaar 7,5% van het bruto loon aan de bestemmingsreserve ziekteverzuim gedoteerd om aan de doorbetalingsverplichting bij ziekte te kunnen voldoen.

Materiaalbudget

Stand per 1 januari	37.575	44.599
Mutatie	-28.606	-7.024
	<u>8.969</u>	<u>37.575</u>

Aan deze bestemmingsreserve wordt het extra bestede materiaalbudget onttrokken. In 2026 zal het laatste deel van deze reserve worden besteed. Vanaf dat moment zullen onder- of overbestedingen alleen nog lopen via de bestemmingsreserve provincie Zuid-Holland.

Bestemmingsreserve pilot Interieurwacht

Stand per 1 januari	0	8.000
Mutatie	0	-8.000
	<u>0</u>	<u>0</u>

Bestemmingsreserve Monumentenwacht

Stand per 1 januari	68.287	58.078
Dotatie	-3.170	10.209
	<u>65.117</u>	<u>68.287</u>

Het resultaat van de afdeling Monumentenwacht wordt aan een bestemmingsreserve Monumentenwacht toegevoegd of onttrokken. Deze bestemmingsreserve kan ingezet worden om tegenvallende resultaten in de toekomst te dekken en om te investeren in innovatie.

Jaarrekening 2025

10

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

PASSIVA (vervolg)

Bestemmingsreserve provincie Zuid-Holland

Stand per 1 januari	346.350	308.739
Correctie 2022 in vaststellingsbrief PZH 2023	0	-2.800
Correctie 2023 in vaststellingsbrief PZH 2023	0	-4.964
Onttrekking extra projecten	-32.669	-95.000
Dotatie algemeen	125.058	140.375
	<u>438.739</u>	<u>346.350</u>

In 2025 hebben er in overleg met de provincie Zuid-Holland een aantal extra projecten plaatsgevonden waarvoor deze bestemmingsreserve is aangesproken. Het betreft de projecten Time Travel Limes (16.669 EUR), Publieksvriendelijke Aanvullingen Archeologische Kroniek (10.000 EUR) en de extra kosten van de Erfgoeddag (6.000 EUR).

Totaal bestemmingsreserves	<u>1.277.752</u>	<u>1.086.743</u>
----------------------------	------------------	------------------

7. Kortlopende schulden

Crediteuren	46.383	38.317
Borg te betalen	0	18.900
Omzetbelasting	15.851	34.440
Museumplatform	17.143	28.763
Vooruit ontvangen subsidies en bijdragen	60.413	27.614
Vooruit ontvangen en vooruit gefatureerde bedragen	115.176	174.675
Nog te betalen vakantiedagen	69.607	70.565
Overige kortlopende schulden	54.245	67.025
	<u>378.818</u>	<u>460.299</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Het huurcontract voor de Oude Delft 116 met Monumentenstichting het Meisjeshuis loopt tot en met 30 juni 2034. Voor 2026 bedraagt de huur 23.094 EUR per kwartaal.

Subsidietoekenning 2026

De provincie Zuid-Holland heeft een met 1,9% geïndexeerde subsidie van 2.391.917 EUR toegezegd voor het boekjaar 2026.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op deze jaarrekening.

TOELICHTING OP DESTAAT VAN BATEN EN LASTEN (bedragen in EUR)

BATEN	2025 realisatie	2025 begroot	2024 realisatie
8. Exploitatiebijdrage			
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	2.347.318	2.347.317	2.263.565
	<u>2.347.318</u>	<u>2.347.317</u>	<u>2.263.565</u>
9. Opbrengsten Monumentenwacht			
Inspecties en rapportages	1.003.884	1.000.000	979.467
Abonnementen	79.800	75.000	75.175
	<u>1.083.684</u>	<u>1.075.000</u>	<u>1.054.642</u>
10. Opbrengsten projecten			
Omzet opdrachten en publicaties	224.385	200.000	183.452
Doorberekeningen	96.787	100.000	139.971
Subsidies en bijdragen projecten	243.548	200.000	363.444
	<u>564.720</u>	<u>500.000</u>	<u>686.867</u>

De doorberekeningen betreft met name de bijdrage voor het project Netwerk Digitaal Erfgoed.

De in de exploitatierekening opgenomen subsidiebedragen zijn conform de toegekende subsidies. De subsidies worden op grond van de ingediende verantwoording door de subsidiegever definitief vastgesteld.

Jaarrekening 2025

12

TOELICHTING OP DESTAAT VAN BATEN EN LASTEN (bedragen in EUR)

LASTEN	2025 realisatie	2025 begroot	2024 realisatie
11. Personeelskosten			
Lonen en salarissen	2.098.218	2.710.000	2.118.330
Mutatie vakantiedagen	-958	incl.	-7
Sociale lasten	345.867	incl.	345.848
Pensioenlasten	283.054	incl.	281.578
Onkostenvergoedingen	26.275	incl.	48.598
Ontvangen ziekengeld	-4.709	0	0
Overige personeelskosten	63.452	50.000	28.772
Inhuur derden	0	20.000	0
	<u>2.811.199</u>	<u>2.780.000</u>	<u>2.823.119</u>

De hogere overige personeelslasten worden veroorzaakt door extra scholingskosten (20.000 EUR).

Personele bezetting	fte	fte
Fte vast in dienst	26	27
Fte tijdelijk in dienst	4	5
Totaal fte personele bezetting	<u>30</u>	<u>32</u>

Het aantal fte's is bepaald op basis van de dienstverbanden per 31 december 2025.

12. Kosten monumentenwacht	<u>179.409</u>	<u>170.000</u>	<u>169.660</u>
13. Activiteitenlasten			
Projectkosten	489.664		558.316
Communicatie	54.429		42.002
	<u>544.093</u>	<u>600.000</u>	<u>600.318</u>

De activiteitenlasten zijn lager dan begroot doordat vanwege inzet door het eigen team er minder externe inhuur noodzakelijk was dan vooraf werd verwacht.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (bedragen in EUR)

LASTEN (vervolg)	2025 realisatie	2025 begroot	2024 realisatie
14. Huisvestingskosten			
Huur	91.738	88.620	133.924
Overige huisvestingskosten	64.748	67.000	65.312
Bijdrage onderhuurder	-12.521	-10.000	-66.493
	<u>143.965</u>	<u>145.620</u>	<u>132.743</u>
15. Algemene beheerslasten			
Kantoorkosten	155.428	172.197	161.958
Automatisering	79.631	65.000	65.460
	<u>235.059</u>	<u>237.197</u>	<u>227.418</u>
16. Afschrijvingen			
ICT	2.195		4.881
Inventaris	636		636
	<u>2.831</u>	<u>7.500</u>	<u>5.517</u>
FINANCIELE BATEN EN LASTEN			
17. Rentebaten	<u>35.937</u>	<u>18.000</u>	<u>53.516</u>

De rente baten zijn hoger dan begroot doordat er een deposito kon worden afgesloten tegen een hogere rente dan was verwacht.

1a. Leidinggevens topfunctionarissen met dienstbetrekking	2025	2024
Naam	Marielle Hendriks	Marielle Hendriks
Functie	directeur - bestuurder	directeur - bestuurder
Aanvang en einde functievervulling	1.1-31.12	1.1-31.12
Omvang dienstverband	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.073	144.677
Beloning op termijn (pensioenbijdrage)	23.122	23.127
<i>subtotaal</i>	<u>172.195</u>	<u>167.804</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	246.000	233.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	172.195	167.804
Bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering	n.v.t.	n.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen	2024	2024
Naam	Chris van Koppen	Chris van Koppen
Functie	voorzitter RvT	voorzitter RvT
Aanvang en einde functievervulling	1.1 - 31.12	1.1 - 31.12
Bezoldiging	3.150	3.150
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	36.900	34.950
Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	3.150	3.150
Bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering	n.v.t.	n.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van 2.100 EUR of minder

Raad van Toezicht	naam	functie
	Theo Edel	lid
	Vijay Gangadin	lid
	Irma Wooning	lid
	Lotte Ravenhorst	lid

STAAT VAN BATEN EN LASTEN MONUMENTENWACHT

	2025 realisatie	2025 begroot	2024 realisatie
BATEN			
Omzet	1.083.684	1.075.000	1.054.642
Subsidie provincie Zuid-Holland	156.566	156.566	150.980
	<u>1.240.250</u>	<u>1.231.566</u>	<u>1.205.622</u>
LASTEN			
Personeelslasten	946.120	950.000	904.846
Doorberekening salaris HR, dir., secr.	57.781	75.000	75.000
Mutatie vakantiedagen	10.110	0	-4.093
Doorberekening kosten EGH	50.000	50.000	50.000
Overige kosten	179.409	170.000	169.660
	<u>1.243.420</u>	<u>1.245.000</u>	<u>1.195.413</u>
Resultaat	<u>-3.170</u>	<u>-13.434</u>	<u>10.209</u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland te Delft gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, en de Regeling Controleprotocol WNT 2025. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Warnberg Offices
Warnberg 37
1083 CW Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, en de Regeling Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 juni 2026

Dubois & Co. Registeraccountants

M. Belkadi RA